

1.

Mediálna bomba v Dubline

V noci zo soboty 25. augusta na nedeľu 26. augusta 2018 v Dubline sa spustí prudký dážď. Chýba len niekoľko hodín do omše na záver Svetového stretnutia rodín v parku Fénix – má sa konať krátko po poludní. Asi 200-tisíc ľudí sa usiluje dostať na miesto, kde sa má konať omša, dlhé úseky cesty pritom kráčajú po kalužiach a blate. Pápež František priletel do Írska v sobotu predpoludním, a začal tak náročnú cestu, poznačenú škandálmi zneužívania, ktoré raniť cirkev tejto krajiny. Teraz začína deň krátkou, len niekoľkohodinovou návštevou mariánskej sväteyne v Knocku, kde sa pomodlí *Anjel Pána*.

V sobotu večer sa spolu s rodinami zúčastnil na vigílii. Povzbudený otázkami a svedectvami neraz odložil pripravený text a v spontánnom príhovore nazval rodiny „nádejou cirkvi a sveta“. Poukázal na kľúčovú úlohu rodiny pre spoločnosť. Požiadal rodičov, aby neotáľali s krstom dieťaťa, aby ho dali pokrstiť hneď, ako je to možné. Hovoril o kráse trva-

lých zväzkov a pripomenul rady, ktoré dáva manželom: vzájomne sa počúvať, odpúšťať si a modliť sa. Krátko pred vigíliou na záver prvého rušného dňa v Írsku sa František stretol s ôsmimi obeťami zneužívania maloletých kňazmi a rehoľníkmi. Stretnutie trvalo asi pol druhu hodiny.

Keď novinári cestujúci s pápežom v nedeľu ráno o pol piatej vstávali, na smartfónoch si našli správu šírenú na mediálnej sieti súčasne s konzervatívnou skupinou pápežových oponentov National Catholic Register (zo skupiny Eternal Word Television Network EWTN) a LifeSiteNews v Spojených štátoch a v Taliansku denníkom *La Verità*, s internetovými novinami *La Nuova Bussola Quotidiana* a s blogmi novinárov Marca Tosattiho a Alda Maria Valliho. Išlo o jedenáststranový text s nadpisom *Svedectvo*¹ a podpísal ho bývalý nuncius v Spojených štátoch amerických Carlo Maria Viganò, prístupný v pôvodnej talianskej verzii, v angličtine a v španielčine. V tomto šokujúcom dokumente bývalý vatikánsky diplomat, v tom čase už dva roky v dôchodku, rekonštruje niektoré udalosti okolo kardinála Theodora McCarricka, washingtonského arcibiskupa v rokoch 2000 až 2006, obvineného zo sexuálneho zneužívania dospelých seminaristov a zo zneužívania jedného maloletého chlapca v čase, keď bol kňazom v New Yorku. Udalosti o kardinálovi prepukli začiatkom leta: pápež

¹ https://s3.amazonaws.com/lifesite/CMV_TESTIMONIANZA.pdf

František potrestal McCarricka; najprv mu prikázal, aby viedol utiahnutý život v modlitbe a očakával výsledok kánonického procesu, keďže bol obvinený zo zneužívania mladistvého, nečakal na výsledok tohto procesu a prijal kardinálovu abdikáciu na členstvo v Kardinálskom zbore. Abdikáciu inicioval pápež. Za posledných deväťdesiatjeden rokov sa v katolíckej cirkvi nestalo, aby bol kardinál prinútený zriecť sa členstva v Kardinálskom zbore.

Viganò vo svojom dokumente obviňuje desiatky ďalších cirkevných predstaviteľov, že kryli McCarrickove chyby. Napáda predovšetkým pápeža Františka a žiada jeho odstúpenie.

Bývalý nuncius sa narodil v severotalianskom meste Varese v januári 1941. Za kňaza bol vysvätený v roku 1968 a stal sa známou osobnosťou. V rokoch 1992 až 1998 bol nunciom v Nigérii, do roku 2009 delegátom pre pápežskú reprezentáciu Štátneho sekretariátu, kde koordinoval a prepájal tok informácií prichádzajúcich z apoštolských nunciatúr z celého sveta. V roku 2009 sa stal generálnym sekretárom vatikánskej vlády a nepohodol sa s vtedajším štátnym sekretárom Tarcisiom Bertonom. V roku 2011 sa pápež Benedikt XVI. rozhodol, že bude lepšie, ak sa z Vatikánu vzdiali, a vymenoval ho za apoštolského nuncia v USA. Hneď na druhý rok prepukol prvý škandál Vatileaks, a jeho hlavnou postavou bol Viganò; jeho listy Bertonomu a pápežovi Benediktovi XVI. sa prvé objavili v novinách. Keď bol za pápeža

zvolený František, Viganò zostal na svojom mieste a prijal ho počas jeho návštevy Spojených štátov amerických (v septembri 2015). V apríli 2016, tri mesiace po dosiahnutí kánonického veku sedemdesiatpäť rokov, opustil Viganò nunciatúru vo Washingtone a vrátil sa ako emeritný biskup do Talianska.

Viganò sa vyjadruje prísne. Kontext, do ktorého zasadzuje svoju požiadavku vyrážajúcu dych – keďže v minulosti sa nič podobné nestalo, veď takýto krok urobil diplomat: nielenže sa rozhodol porušiť pápežské tajomstvo, ale predovšetkým preto, lebo pápežovi adresuje výzvu, aby opustil Petrov stolec; je to dramatický krok a súvisí s udalosťami posledných mesiacov, so škandálmi s pedofilnými kňazmi v Čile, ktoré boli zverejnené len niekoľko dní pred oznámením Veľkej poroty, ktorá pátrala v diecéznych archívoch v Pensylvánii a uviedla závažné prípady zneužívania mladistvých za posledných sedemdesiat rokov.

„Biskupi Spojených štátov amerických,“ píše bývalý nunciatus, „a ja spolu s nimi, sú vyzvaní, aby nasledovali príklad týchto prvých mučeníkov, ktorí priniesli evanjelium na územie Ameriky a boli vierohodnými svedkami nesmiernej lásky Krista, ktorý je Cesta, Pravda a Život.“

Biskupi a kňazi, zneužívajúc svoju autoritu, sa dopustili hanebných zločinov, spôsobili nesmierne škody veriacim, maloletým, nevinným obetiam, mladým mužom túžiacim obetovať svoj život cirkvi,

alebo svojím mlčaním dovolili, aby sa v tom pokračovalo.

Aby sa obnovila krása svätosti tváre Kristovej nevesty,“ pokračuje Viganò, „znetvorenej toľkými hanebnými zločinmi, ak naozaj chceme oslobodiť cirkev zo smradľavého močiara, do ktorého upadla, musíme mať odvahu zničiť kultúru tajomstva a verejne vyznať zakrývané skutočnosti. Treba skončiť so zločineckým mlčaním, ktorým sa biskupi a kňazi chránili na škodu svojich veriacich, mlčaním, pre ktoré sa cirkev v očiach sveta môže javiť ako sekta, mlčaním podobným mlčaniu v mafii.“

Okrem toho bývalý nuncius vyhlasuje: „[...] teraz, keď korupcia zasahuje vrchol cirkevnej hierarchie, moje svedomie mi prikazuje vyjaviť pravdy, o ktorých som sa v smutnom prípade emeritného washingtonského arcibiskupa Theodora McCarricka dozvedel počas plnenia úloh, ktoré mi zveril svätý Ján Pavol II. – bol som delegátom pre pápežskú reprezentáciu v rokoch 1998 až 2009 a zveril mi ich aj pápež Benedikt XVI., keď ma vymenoval za apoštolského nuncia v Spojených štátoch amerických od 19. októbra 2011 do konca mája 2016.“

Tak Viganò začína rozprávanie o tom, čo videl v úrade Štátneho sekretariátu pri McCarrickovom menovaní. V jeho rozprávaní sa dokumenty, listy a dátumy miešajú s domnienkami a podozreniami. „Moje kompetencie delegáta pre pápežskú reprezentáciu Štátneho sekretariátu nezahŕňali len apoštolské

nunciatúry, ale aj personál Rímskej kúrie (menovania, povýšenia, informatívne procesy o kandidátoch na biskupstvo a pod.) a skúmanie citlivých prípadov, aj kardinálov a biskupov, ktoré delegátovi zveril kardinál Štátneho sekretariátu alebo substitút Štátneho sekretariátu.“

Bývalý nuncius vysvetľuje, že chce zverejniť svoje poznatky a podozrenia, „aby rozptýlil ohováračské podozrenia v niektorých nedávnych článkoch“, a od začiatku pritom obraňuje „dvoch predčasne zosnulých apoštolských nuncií v Spojených štátoch amerických Gabriela Montalvu a Pietra Sambiho“, ktorí „okamžite informovali Svätú stolicu bezprostredne potom, ako sa dozvedeli o mimoriadne nemorálnom správaní arcibiskupa McCarricka k seminaristom a kňazom“.

Obžalobu začína citovaním listu dominikána Bonifaca Ramseyho (datovaného 22. novembra 2000), „napísaného na žiadosť nuncia Montalvu. P. Ramsey, profesor v newarskom diecéznom seminári od konca 80. rokov až do roku 1996, v liste potvrdzuje, o čom sa v seminári vedelo – arcibiskup [McCarrick, pozn. autora] *shared his bed with seminarians*, pozýval vždy piatich seminaristov, aby s ním strávil víkend v dome pri mori. A dodal, že pozná istý počet seminaristov, niekoľkí z nich boli vysvätení za kňazov pre Newarskú arcidiecézu, ktorí boli pozvaní do spomínaného domu pri mori a s arcibiskupom zdieľali lôžko“.